

Globulin Miễn Nhiễm và Thuốc Chủng Ngừa Bệnh Dại Rabies Immune Globulin and Vaccine

Globulin miễn nhiễm và thuốc chủng ngừa bệnh dại là gì?

Globulin miễn nhiễm bệnh dại (RabIg) cung cấp sự bảo vệ lập tức, ngăn chặn chống lại siêu vi trùng gây bệnh dại. RabIg chứa một số lượng lớn các kháng thể lấy từ máu người hiến tặng. Các kháng thể là các chất đạm (protein) mà hệ miễn dịch của một người tạo ra để chống lại các vi trùng, chẳng hạn như vi khuẩn và siêu vi trùng.

Thuốc chủng ngừa bệnh dại cung cấp sự bảo vệ lâu dài chống lại việc bị nhiễm siêu vi trùng bệnh dại. Thuốc chủng được làm từ siêu vi trùng bệnh dại đã bị giết chết và không thể gây bệnh dại. Tại B.C., thuốc chủng ngừa bệnh dại được chích miễn phí cho những người đã tiếp xúc với một con thú có thể mắc bệnh dại. Thuốc cũng được chích miễn phí cho sinh viên trường Cao Đẳng Thú Y Canada hoặc Trung Tâm Huấn Luyện Sức Khỏe Thú Vật.

RabIg và thuốc chủng ngừa bệnh dại được chấp thuận bởi Bộ Y Tế Canada.

Globulin miễn nhiễm và thuốc chủng ngừa bệnh dại có an toàn hay không?

Có, cả hai sản phẩm này đều rất an toàn. Chích các sản phẩm này thì an toàn hơn để mắc bệnh dại. Người ta thường chỉ bị những phản ứng nhẹ có thể kéo dài trong một vài ngày sau khi chủng ngừa.

RabIg được làm từ máu người hiến tặng, đã được xét nghiệm để bảo đảm sự an toàn. Tất cả những người hiến máu đều được kiểm tra để tìm xem có các siêu vi trùng như HIV và viêm gan hay không. Mỗi sự hiến máu cũng được xét nghiệm tìm các siêu vi trùng truyền bệnh qua đường máu trước khi được dùng để làm RabIg. Nhiều bước hóa học và vật lý được bao gồm khi thực hiện RabIg. Các bước này bao gồm việc khử hoạt tính và loại bỏ các siêu vi trùng và vi khuẩn có thể gây bệnh. Sự chuẩn bị cuối cùng để làm RabIg là phải thực hiện xét nghiệm thêm nữa để bảo đảm không có sự hiện diện của bất cứ các siêu vi trùng nào cả. Tuy nhiên, có một rủi ro cực kỳ nhỏ của một số bệnh nhiễm trùng lây qua đường máu thông qua việc dùng RabIg. Từ khi bắt đầu có sự kiểm tra sàng lọc và xét nghiệm máu, không có các báo cáo nào cho biết có sự nhiễm trùng đường máu chẳng hạn như HIV, viêm gan B hoặc viêm gan C ở những người đã nhận RabIg.

Ai nên chích globulin miễn nhiễm và thuốc chủng ngừa bệnh dại?

Nếu một con thú có thể mắc bệnh dại đã cắn hoặc cào xước quý vị, hãy chích RabIg và chích thuốc chủng ngừa bệnh dại càng sớm càng tốt. Nếu quý vị đã chích đầy đủ loạt thuốc chủng ngừa

bệnh dại, quý vị không cần phải chích RabIg. RabIg được chích ở (những) nơi chung quanh vết thương. RabIg được chích cùng lúc với liều thứ nhất của thuốc chủng ngừa bệnh dại.

Thuốc chủng ngừa bệnh dại thường được chích một loạt 4 liều trong thời gian 14 ngày. Quý vị sẽ được chích các liều còn lại của thuốc chủng ngừa vào lúc 3, 7 và 14 ngày sau đó. Nếu quý vị có một hệ miễn dịch suy yếu, hoặc đang dùng thuốc chloroquine, quý vị sẽ được chích một liều thứ 5 của thuốc chủng ngừa 28 ngày sau liều thứ nhất.

Với những người có hệ miễn dịch yếu kém, quý vị cần làm xét nghiệm máu từ 7 đến 14 ngày sau khi chích liều thứ 5 của thuốc chủng để xác định xem quý vị có được bảo vệ hay chưa. Nếu xét nghiệm máu cho thấy quý vị chưa được bảo vệ, quý vị sẽ cần chích một loạt thuốc chủng thứ nhì.

Nếu quý vị đã hoàn tất loạt thuốc chủng ngừa bệnh dại trước khi tiếp xúc với siêu vi trùng bệnh dại quý vị nên chích 2 liều thuốc chủng ngừa. Các liều này được chích cách nhau 3 ngày.

Những ai khác nên chích thuốc chủng ngừa bệnh dại?

Thuốc chủng ngừa cũng có thể được chích để phòng ngừa việc mắc bệnh dại trước khi có sự tiếp xúc với siêu vi trùng bệnh dại. Thuốc chủng ngừa bệnh dại được đề nghị chích, nhưng không được chích miễn phí, cho những người có rủi ro tiếp xúc với siêu vi trùng bệnh dại, bao gồm:

- Các bác sĩ thú y và nhân viên của họ
- Các nhân viên phòng xét nghiệm và các công nhân khác, những người thường xuyên tiếp xúc với siêu vi trùng bệnh dại
- Các nhân viên kiểm soát thú vật và động vật hoang dã;
- Những thợ săn và những người đặt bẫy ở các khu vực nơi bệnh dại phổ biến, chẳng hạn như vùng cực bắc
- Những người thám hiểm hoặc nghiên cứu hang động
- Những người đi du lịch mà sẽ lưu trú trong thời gian 1 tháng hoặc hơn tại các quốc gia nơi bệnh dại phổ biến

Thuốc chủng ngừa được chích một loạt 3 liều. Liều thứ nhì được chích 7 ngày sau liều thứ nhất. Liều thứ 3 được chích trong thời gian từ 21 đến 28 ngày sau liều thứ nhất.

Các lợi ích của globulin miễn nhiễm và thuốc chủng ngừa bệnh dại là gì?

RabIg và thuốc chủng ngừa ngăn ngừa việc bị bệnh dại, hầu như luôn luôn gây tử vong. RabIg cung cấp sự bảo vệ lập tức, ngăn chặn chống lại việc bị nhiễm siêu vi trùng bệnh dại. Thuốc chủng

ngừa cung cấp sự bảo vệ lâu dài chống lại việc bị nhiễm bệnh dại.

Các phản ứng có thể có sau khi chích globulin miễn nhiễm và thuốc ngừa bệnh dại là gì?

Các phản ứng thông thường với RabIg có thể bao gồm bị đau và bấp thịch bị tê nơi chích thuốc. Sốt, các phản ứng ở da, và các phản ứng dị ứng (nổi sài hay sưng) cũng có thể xảy ra.

Một số globulin miễn dịch có thể liên hệ đến rủi ro bị huyết kết tĩnh mạch (huyết khối) trong vòng 24 tiếng sau khi chích thuốc, nhất là khi chích với số lượng lớn. Rủi ro bị huyết khối gia tăng ở những người:

- Từ 45 tuổi trở lên;
- Có y sử bị huyết khối tĩnh mạch; hoặc
- Với các yếu tố rủi ro bị bệnh huyết khối

Các phản ứng thông thường với thuốc chủng ngừa bệnh dại có thể bao gồm bị đau, bị đỏ, bị sưng và bị ngứa ở nơi được chích thuốc. Nhức đầu, sốt, đau nhức bắp thịt và khớp xương, buồn nôn, chóng mặt và mệt mỏi cũng có thể xảy ra.

Có thể cho uống Acetaminophen (ví dụ Tylenol®) hoặc ibuprofen* (ví dụ Advil®) nếu bị sốt hoặc đau nhức. Không nên cho bất cứ ai dưới 18 tuổi uống ASA (ví dụ Aspirin®) vì rủi ro bị Hội Chứng Reye.

*Không nên cho trẻ dưới 6 tháng tuổi uống Ibuprofen mà không hỏi ý kiến của chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị trước.

Để biết thêm chi tiết về Hội Chứng Reye, xin xem [HealthLinkBC File #84 Hội chứng Reye](#).

Điều quan trọng là phải ở lại y viện trong 15 phút sau khi chích bất cứ loại thuốc chủng ngừa nào bởi vì có một rủi ro cực kỳ hiếm có, xảy ra cho ít hơn 1 người trong số 1 triệu người chủng ngừa, của phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng gọi là sốc phản vệ (anaphylaxis). Điều này có thể bao gồm nổi ban đỏ (hives), khó thở, hoặc sưng cổ họng, lưỡi hay môi. Nếu điều này xảy ra, chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị đã được chuẩn bị để điều trị. Sự chữa trị khẩn cấp bao gồm chích thuốc epinephrine (adrenaline) và chuyển bệnh nhân đến phòng cấp cứu gần nhất. Nếu các triệu chứng xảy ra sau khi quý vị rời y viện, hãy gọi **9-1-1** hoặc số khẩn cấp tại địa phương.

Điều quan trọng phải luôn luôn báo cáo các phản ứng nghiêm trọng hoặc không ngờ trước cho chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị biết.

Ai không nên chích globulin miễn nhiễm và thuốc chủng ngừa bệnh dại?

Bất cứ ai đã tiếp xúc với siêu vi trùng bệnh dại mà chưa chích loạt thuốc chủng được chấp thuận để ngừa bệnh dại thì nên chích RabIg và thuốc chủng ngừa bệnh dại. Nếu quý vị đã chích loạt thuốc chủng ngừa bệnh dại quý vị không cần phải chích RabIg nhưng vẫn nên chích thuốc ngừa bệnh dại.

Hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị nếu quý vị đang chích thuốc chủng ngừa bệnh dại và đã bị một phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng với một liều thuốc chủng ngừa bệnh dại trước đây hoặc với bất cứ thành phần nào của thuốc chủng bao gồm: neomycin, chlortetracycline, amphotericin B, gelatin hoặc đạm của trứng.

Nếu quý vị đang chích globulin miễn nhiễm bệnh dại, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của mình nếu quý vị đã:

- Bị một phản ứng dị ứng đe dọa đến tính mạng với bất cứ một liều globulin miễn nhiễm nào trước đây hoặc với bất cứ thành phần nào của globulin miễn nhiễm bệnh dại
- Bị một tình trạng được gọi là khiếm khuyết cá biệt về globulin miễn nhiễm loại A
- Có một y sử của bệnh huyết khối tĩnh mạch hoặc các yếu tố rủi ro mắc bệnh huyết khối; hoặc
- Đã được chủng ngừa chống lại bệnh sởi, bệnh quai bị, bệnh sởi Đức hoặc bệnh thủy đậu trong vòng 14 ngày vừa qua

Không cần phải trì hoãn việc chủng ngừa do bị cảm lạnh hoặc bị bệnh nhẹ khác. Tuy nhiên, nếu quý vị có điều lo ngại, hãy hỏi chuyên viên chăm sóc sức khỏe của quý vị.

Bệnh dại là gì?

Bệnh dại là một bệnh rất nghiêm trọng và hầu như luôn luôn gây tử vong, gây nên bởi siêu vi trùng bệnh dại. Người ta có thể bị nhiễm siêu vi trùng nếu họ bị một con thú mắc bệnh dại cắn hoặc cào trúng. Siêu vi trùng gây nhiễm trùng não và hệ thần kinh và gây tử vong ở người nếu bệnh không được ngăn chặn bằng cách chủng ngừa càng sớm càng tốt sau khi tiếp xúc với bệnh. Các triệu chứng của bệnh dại bao gồm nhức đầu, sốt, việc nuốt bị nhiều khó khăn hơn, chảy nước miếng rất nhiều, bắp thịt bị co thắt hoặc bị yếu, và có hành vi kỳ lạ.

Để biết thêm thông tin về bệnh dại, xin xem [HealthLinkBC File #07a Bệnh Dại](#).

Ứng Thuận Của Vị Thành Niên Chín Chắn

Phụ huynh hoặc những người giám hộ và con của họ nên thảo luận với nhau về việc chủng ngừa. Trẻ em dưới 19 tuổi hiểu được các lợi ích và các phản ứng có thể có cho mỗi loại thuốc chủng và biết sự rủi ro của việc không chủng ngừa, có thể ưng thuận hoặc từ chối một cách hợp pháp việc chủng ngừa. Để biết thêm thông tin về sự ưng thuận của vị thành niên chín chắn, xin xem [HealthLinkBC File #119 Luật về Trẻ Thơ, Ứng Thuận của Vị Thành Niên Chín Chắn và Sự Chủng Ngừa](#).

Để biết thêm thông tin về việc chủng ngừa, xin viếng mạng ImmunizeBC at <https://immunizebc.ca/>.

Muốn biết thêm các đề tài của HealthLinkBC File, xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca/healthfiles hoặc đến đơn vị y tế công cộng tại địa phương quý vị. Để có thông tin và lời khuyên y khoa không khẩn cấp tại B.C., xin viếng trang mạng www.HealthLinkBC.ca hoặc gọi **8-1-1** (miễn phí). Để có sự giúp đỡ cho người điếc và lảng tai, xin gọi **7-1-1**. Các dịch vụ dịch thuật có sẵn cho hơn 130 ngôn ngữ khi có yêu cầu.